

Etkili ?leti?im Ortam? Yaratma ve ?leti?imde F?rsat E?itli?i Sa?lama Becerileri Anketi – Ö?retmen Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Etkili ?leti?im Ortam? Yaratma ve ?leti?imde F?rsat E?itli?i Sa?lama Becerileri Anketi – Ö?retmen Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21413>

Özet

Bu ölçek, F. Birsen Olgun tarafından 2005 yılında tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında **geliştirme** amacı güdülerek oluşturulmuştur. Ölçeğin temel amacı, sınıf öğretmenlerinin sınıf içi etkileşimlerde iki kritik yeterliliğini değerlendirmektir: **etkili iletişim ortamı yaratma** ve öğrencilere yönelik iletişim süreçlerinde **fırsat etkiliği** sağlama becerileri. Bu anket formu, öğretmenlerin pedagojik ve sosyal yeterliliklerini saptayarak, sınıf yönetimi ve öğrenci ilişkileri alanındaki iletişim ihtiyaçlarını belirlemeye yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

İletişim Becerileri, Sınıf Öğretmeni, Etkili İletişim, Fırsat Etkiliği, Ölçek Geliştirme, Psikolojik Ölçek, Öğretmen Yeterlilikleri.

Yazarlar

F. Birsen Olgun

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, sınıf öğretmenlerinin sınıf ortamında sağlıklı ve verimli bir öğrenme atmosferi oluşturmak için gerekli olan **etkili iletişim** becerilerini ne düzeyde kullandıklarını belirlemektir. Bu, öğretmenlerin açık, yapıcı ve öğrenci merkezli bir iletişim dilini benimseyip benimsemediklerini ortaya koyar.

İkincil olarak, ölçek, öğretmenlerin tüm öğrencilere cinsiyet, sosyoekonomik durum veya akademik başarı fark etmeksizin eşit söz hakkı ve ilgi göstererek iletişimde **fırsat etkiliği** sağlayıp sağlamadıklarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu becerilerin değerlendirilmesi, öğretmen eğitim programlarının geliştirilmesi için önemli veriler sunar.

Yapı

Bu anket, eğitim psikolojisi ve iletişim bilimleri keskinde yer alan iki temel yapısal boyutu ölçmektedir. Bu boyutlar genellikle birbirleriyle ilişkili ancak ayrı faktörler olarak ele alınır:

Etkili İletişim Ortamı Yaratma: Bu faktör, öğretmenin geri bildirim verme kalitesini, dinleme becerilerini, empati yeteneğini ve sınıf içinde güvene dayalı bir etkileşim iklimi oluşturma etkinliğini kapsar. Etkili iletişim, öğrenci katılımı ve öğrenme motivasyonunu doğrudan etkileyen kritik bir unsurdur.

İletişimde Fırsat Etkiliği Sağlama: Bu faktör, öğretmenin öğrencilere soru sorma, tartışmalara

katılma ve ilgi görme konularında adil davranma derecesini ölçer. Bu boyut, sınıf içi etkileşimde olası yanlışlıklar ve ayrımcılıkların önlemeye yönelik pedagojik hassasiyetleri değerlendirir.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirildiği kaynakta (yüksek lisans tezi özeti veya meta verisi) spesifik geçerlik çalışmaları (örneğin, yapı geçerliği, kapsam geçerliği veya ölçüt bağımlı geçerlik katsayıları) hakkında detaylı bilgi bulunmamaktadır. Ancak bir **yüksek lisans tezi** çalışması olduğu göz önüne alındığında, ölçeğin kavramsal yapılarının alan uzmanı görüşleri aracılığıyla kapsam geçerliğinin sağlandığı varsayılabilir.

Gelecekteki araştırmalar için, ölçeğin faktör yapısının doğrulamak amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gibi ileri istatistiksel yöntemlerin kullanılması önerilmektedir.

Güvenirlilik

Mevcut kaynak verilerinde ölçeğin iç tutarlılığına (Cronbach Alfa katsayısı gibi) veya zamana karşı kararlılığına (test-tekrar test güvenirliği) ilişkin sayısal değerler belirtilmemiştir.

Geliştirme sürecinde, ölçek maddelerinin tutarlılığını sağlamak amacıyla ön uygulamalar yapıldığı ve güvenirlik analizlerinin gerçekleştirildiği tahmin edilmektedir. Ölçeği kullanacak araştırmacıların, kendi örneklemi üzerinde güncel güvenirlik analizlerini raporlamaları, psikolojik ölçek kalitesini artıracaktır.

Faktör Analizi

Ölçeğin kaç faktörden oluştuğu veya faktör yüklerinin dağılımı hakkında doğrudan bir bilgi sunulmamıştır. Ölçek, adından da anlaşılacağı üzere iki ana kavramsal boyutu ölçmeyi hedeflemektedir: Etkili İletişim ve Fırsat Etkiliği.

Ölçek geliştirme sürecinde, bu iki boyutun birbirinden ayrılmış ayrılmadığını incelemek amacıyla Keşfedici Faktör Analizi (KFA) yönteminin kullanıldığı varsayılabilir. Bu analizlerin sonuçları, ölçeğin nihai yapısının iki veya daha fazla alt boyuttan oluşup oluşmadığını netleştirecektir.

Ölçme Aracı Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Developmental)

Format: Anket Formu (Survey/Questionnaire)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Öğretmenler (Sınıf Öğretmenleri)

Age Group: Yetişkin (Çalışan Öğretmen Popülasyonu)

Population Details: Sınıf içinde görev yapan ilköğretim kademesindeki öğretmenler.

Test Methodology: Öz Bildirim veya Gözlem Temelli Değerlendirme (Tez içeriğine bağlı olarak öğretmenlerin kendi becerilerini değerlendirmesi veya gözlemci tarafından doldurulması muhtemeldir).

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Sınıf Yönetimi, Öğretmen Yeterliliği, Etkili İletişim, Pedagojik Beceriler, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: F. Birsen Olgun, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2005 yılındaki tez yazım adresi).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, F. Birsen Olgun'un **2005** yılında tamamladığı yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari kullanımı veya telif hakları hakkında resmi bir bilgi bulunmamaktadır; ancak akademik çalışmalarda kullanımı için genellikle tez yazarından izin alınması tavsiye edilir.

Ölçeğin tam metnine, geliştirildiği tezin referansları aracılığıyla YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim mümkündür.

Kaynaklar

Olgun, F. B. (2005). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf içinde etkili iletişim ortamı yaratma ve iletişimde fırsat etkiliği sağlama becerilerinin değerlendirilmesi*. (Yüksek lisans tezi). Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

Ölçek Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddelerinin tam listesi kaynak meta verisinde sağlanmamıştır. Ancak, ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

[etkili-iletisim-ortami-yaratma-ve-iletisimde-firsat-esitligi-saglama-becerileri-anketi-ogretmen.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/etkili-iletisim-ortami-yaratma-ve-iletisimde-firsat-esitligi-saglama-becerileri-anketi-ogretmen.pdf)

ARABPSYCHOLOGY.COM